І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125

УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 78. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 25-го КВІТНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, APRIL 25, 1974 No. 78. VOL. LXXXI.

Мирон Куропась одержав докторат

Д-р Мирон Куропась

Чикаго. — 19 лютого 1974 р., головний радний УНСоюзу з успіхом оборонив свою дисертацію про історію української еміґрації в ЗСА і був промований на доктора філософічних наук в Чикаго університеті. Оборона відбулася перед п'ятьма університетськими професорами, між ними Доналдом Ерікссоном — з відділу освіти, Андру Ґрілі — соціологи і Артуром Меном — історії.

Темою дисертації було: „Формування українського американця в рр. 1884 -1939". Студія з науковою докладністю займається етнічно - національним вихованням і пробудженням свідомости українців в ЗСА з 1884 р. — від заснування першої української церковної громади в Шенандоа, Пенсилвенія аж до 1939 року, коли український національний сантимент в Америці дійшов до свого вершка. Д-р Мирон Куропась домагався і добився того, що Чикаго університет перший раз в своїй історії признав український мову як одну з мов, яку визнається в мовних вимогах для досягнення докторату. Докторська дисертація М. Куропаса є третьою докторською працею про українську еміґрацію в ЗСА, прийнятою американським університетом. Першою була праця: „Економічні аспекти української активности в ЗСА" д-ра Василя Галича на стейтовому університеті Айова 1934 року. В 1937 році Чикаго Юніверсіті Пресс видав цю працю д-ра Галича під назвою „Українці в ЗСА". Другу докторську дисертацію про українську еміґрацію в ЗСА є праця д-ра Степана Мамчура на університеті Єйл 1942 р. п. н. „Націоналізм, релігія і проблеми асиміляції українців в ЗСА".

По закінченні дослідів, д-р Мирон Куропась прилучується до групи визначних українських науковців-докторантів, які закінчили студії в Чикаго університеті. До цієї групи належить бл. п. д-р Іван Задорожний, який 1953 р. закінчив свою працю про розвій національного руху, що являється соціологічною студією розвитку української національної свідомости в Европі. Знову ж в 1961 р. д-р Богдан Воцюрків оборонив свою докторську працю: „Совєтська церковна політика в Україні 1919 — 1939". Дальшим докторантом цього університету є Юрій Гаський, який досліджує добу Козаччини.

До україномнавчих студій в Чикаго університеті причинилися теж не українці, між ними д-р Роберт Соливант, монументальна книжка якого: „Совєтська політика в Україні 1917 - 1957 рр." була видана Колюмбія Юніверсіті Пресс в 1962 р. Ця праця була оригінально його докторською працею в Чикаго університеті в 1958 р. Згідно з інформаціями пані Ганни Черінь-Паньків, відомої нашої поетеси, яка є бібліотекаркою цього університету, Чикаго університет скорим темпом стає визначним центром україномнавчих студій. Досі він нагромадив 14.000 томів на українські теми, з чого приблизно 9.000 є в українській мові. Багато рідкісних томів придбав університет в 1920 р., коли там працював д-р Олександер Сушко, один з перших наукових українських науковців в Чикаго. Однак більшу частину здобутків і багатства університетської бібліотеки треба завдячувати невтомній праці пані Ганни Черінь, яка саме має маґістерський диплом цього університету. Недавно український відділ поповнився книжками дар д-ра Пилипа Демуса і його дружини, які закупили 40 томів українських музичних творів.

Заслугою Союзу Українок Америки і Студентської Громади є те, що в цьому університеті в 1971 році започатковано студії українознавства, під проводом пані Віри Боднарук. Виставка бібліотеки „Українка" була відкрита в березні 1971 р. і тривала 3 місяці.

Д-р Святослав Клюфас очолив Відділ УККА в Сиракюзах

Сиракюзи. — В неділю 24 березня 1974 року закінчились тут Загальні Збори Відділу УККА, які відбувалися в двох етапах. Зборами проводила президія, обрана 9 лютого. Головою президії був інж. Осип Галій, секретарем Теодор Іванів. Нову Управу Відділу обрано однодушно в такому складі: д-р Святослав Клюфас — голова, мґр. Ірина Рубич — містоголова, Павло Карпишин — містоголова, Михайло Минтин — секретар, Михайло Велич — скарбник. Референтура зовнішніх зв'язків: д-р Мирон Ткач, інж. Олег Павлюк. Імпрезова референтура: Степан Грицик, інж. Теофіль Фрацін, пані Стефанія Тишко, Павло Ткач. Хронікар Відділу — д-р Іван Подюк. Пресовий референт — д-р Галина Клюфас. Члени Управи: інж. Осип Галій, мґр. Михайло Рубич, мґр Микола Дупляк. Збірачі Національного Датку: Михайло Зарічний, Володимир Мельничук, Григорій Свєнціцький, Іван Шушняк. Контрольна Комісія: проф. д-р Іван Ґвозда — голова, мґр. Михайло Середович і Іван Пігуляк — члени.

Новообраний голова подякував за довір'я і попросив всіх до співпраці. Він зложив признання своєму попередникові, проф. д-рові Іванові Ґвозді за корисну і вдалу працю на зовнішньому відтинку, а саме у зв'язку з американськими політичними кругами. Промовляли д-р Іван Подюк, мґр. Михайло Середович, Іван Пігуляк, д-р Мирон Ткач, мґр. Михайло Рубич.

Цієї п'ятниці відбудеться обговорення руху спротиву в Україні

Ню Йорк. — З ініціятиви управи Спілки Українських Журналістів Америки та при співучасті Літературно-Мистецького Клюбу відбудеться в п'ятницю 26 квітня обговорення руху спротиву в Україні. На вечорі доповідатимуть: д-р Мирослав Прокоп, який говоритиме про „Анатомію українського дисидентського руху" та мґр Осип Зінкевич, який з'ясує ставлення українських дисидентів до національних проблем в Україні і в СССР. Дискусією проводитиме ред. М. Сосновський. Початок о год. 7:30 вечора в залі Літературно - Мистецького Клюбу.

Відложено реченець на передачу магнетофонних записів Юридичній комісії

Вашингтон. — Демократичний конгресмен Пітер Родіно, голова Юридичної комісії Палати Репрезентантів, яка розглядає можливості формального обвинувачення Президента Ніксона, повідомив кореспондентів, що його Комісія погодиться на відложення реченця відносно передачі магнетофонних записів президентських розмов. Як відомо, президент Р. Ніксон мав до четверга, 25-го квітня, дати відповідь, чи підчиниться викликові Юридичної комісії, яка вимагає передачі їй 42-ох магнетофонних записів. Конгресмен Родіно повідомив кореспондентів, що реченець на цю відповідь Президента буде відложений до вівторка, 30-го квітня, на прохання адвоката Білого Дому Джеймса Сент Клера. Це вже друге з черги відложення цього реченця, бо первісно реченець був назначений на 9-го квітня. Ще не відомо, чи президент Ніксон погодиться на передачу всіх записів, вимаганих Юридичною комісією. Заступник пресового секретаря Білого Дому Джеральд Воррен заявив на пресовій конференції, що адвокати Президента „потребують більше часу на приготування матеріялів", які мали б бути передані Юридичній комісії. Коментатори вказують, що заява Воррена може бути натяком, що президент Ніксон плянує передати Комісії тільки транскрипції „доречних" частин цих магнетофонних записів, а не цілі записи, бо коли б плянував передати записи вцілості, то не треба було б додаткового часу на „приготування матеріялів". Таким чином існує можливість, що може ще дійти до серйозної конфронтації між Білим Домом і Юридичною комісією Палати Репрезентантів.

Нюйоркська Асамблея проголосувала привернути кару смерти

Олбані, Ню Йорк. — У вівторок, 23-го квітня, нюйоркська стейтова Асамблея голосами 94 проти 51 проголосувала законопроєкт, який пропонує привернути кару смерти за деякі категорії злочинів. Після 6-годинної дискусії, Асамблея рішила, що кара смерти повинна бути привернена за навмисне вбиття поліцая під час виконування його обов'язків, а також за вбиття працівника місцевої чи стейтової поправчої інституції. Законопроєкт також пропонує, щоб кара смерти була встановлена за вбивство, поповнене особою, яка вже засуджена на досмертне ув'язнення, не зважаючи на те, чи злочинець поповнив вбивство в тюрмі, чи в наслідку втечі перебував тоді на волі. Законопроєкт тепер піде до стейтового Сенату, а опісля буде переданий губернаторові Малколмові Вілсонові. Сподіваються, що Сенат схвалить цей законопроєкт, бо більшість законодавців цієї стейтової палати вже раніше заявилася за приверненням кари смерти. Думають також, що губернатор Вілсон підпише його. Але проти цього законопроєкту виступила Унія Громадянських Прав, а також Асоціяція Правної Допомоги, які заявили, що внесуть клопотання до суду, якщо губернатор Вілсон підпише цей закон.

Негри в Сан Франсіско протестують проти обшуків поліцією

Сан Франсіско. — Ряд неґритянських організацій та Американська Унія Громадянських Прав запротестували проти масових обшуків молодих неґритянських мужчин поліцією Сан Франсіско, яка розшукує за вбивниками, чи вбивниками, 12-ох білих мешканців цього каліфорнійського міста. Починаючи з листопада минулого року, вбивці, яких прозвано „зебрами", на вулицях Сан Франсіско застрелили 12 осіб, а крім того 6 осіб поранили. Виглядає, що жертви були вибрані тільки тому, що були білі. Після того, коли 16-го квітня був застрелений 12-ий білий мужчина, посадник Джозеф Алійото наказав поліційним чинникам зупиняти та обшукувати всіх мужчин, які могли б бути цими вбивцями. Досі поліції затримали та обшукали около 600 неґрів, але нікого не арештували. Неґритянські організації та Американська Унія Громадянських Прав твердять, що ці обшуки є „расистські" та повинні бути припинені. Натомість посадник Алійото та поліція вказують, що сотні білих людей були задержані та обшукані під час розшуків поліції за так званим „зодіяк кіллер", який досі вбив 6 осіб. Підозрівають, що „зодіяк" є білим мужчиною й тому обшукували білих, а „зебра" є неґром і тому поліції задержують неґрів.

Скульптури П. Капшученка і малярство Ю. Гури в Менор Джуніор Коледжі

Філядельфія. — Провід Менор Джуніор Каледжу, який ведуть з посвятою вже стільки років Сестри Василіянки і який являється єдиною цього роду науково інсценізацією в нашому суспільстві в Америці, знову виступив з ініціятивою на підтримку українського культурного життя, а українського образотворчого мистецтва зокрема.

Ще у свіжій пам'яті збірна мистецька виставка, спонзорована і влаштована в Манор Джуніор Каледжі минулого року весною, під час перебування у Філядельфії Блаженнішого Верховного Архиєпископа, Кардинала Йосифа Сліпого. Ця перша виставка, зорганізована за допомогою Об'єднання Мистців Америки (ОМУА), була успішним виявом наших мистецьких та інших мистецьких сил.

Цього року знову — заходами Дорадчої Ради Менор Коледжу та його президента Матері Ольги, ЧСВВ, влаштовується чергова мистецька виставка — цим разом скульптора Петра Капшученка та маляра Юрія Гури.

Відкриття виставки відбудеться в суботу, 27-го квітня б.р. в год. 4-ій пополудні, при чому виставка відкрита в цей день до год. 8-ої вечора. В неділю, 28-го квітня, виставка буде відкрита від год. 11-ої перед полуднем до год. 6-ої вечора. В будні дні виставка, яка триватиме до 15-го травня, буде відкрита від год. 5-ої до 8-ої вечора. В суботи — закрита.

Дорадча Рада Менор Джуніор Коледжу та його президент Мати Ольга, ЧСВВ, плянують влаштовувати кожного року подібні виставки — як доповнення культурного діяння Менор Джуніор Каледжу (концерти, театральні вистави, тощо).

Пентагон розглядає можливість зменшення кількости американських вояків

Вашингтон. — Секретар оборони Джеймс Шлесінджер й інші працівники Пентагону тепер розглядають можливість малої редукції в числі американських вояків, які виконують свою службу в Европі. Але речники Департаменту оборони підкреслюють, що таке зменшення числа вояків не послабило б мілітарної сили Америки та її союзників, бо редукція стосувалася б тільки допоміжних частин, а не бойових відділів. Як відомо, в Европі тепер перебуває 197,000 американських вояків, а Пентагон розглядає можливість зменшити це число на 20,000. Існує також плян, щоб з цих 20,000 „допоміжних" вояків 10,000 були відкликані до ЗСА, а других 10,000 перевишколені та включені до воєнні частини в Европі. Пентагон має перед собою трудне завдання старатися задовольнити Конґрес, командування американських збройних сил та европейських союзників. У Конґресі багато законодавців вимагає значної редукції в числі американських вояків у Европі, але речники американських збройних сил виступають проти такого зменшення, побоюючись послаблення оборонної спроможности Заходу. Европейські союзники ЗСА також воліють, щоб Америка не розпочинала однобічної редукції в числі вояків. Пляни Пентагону відтягнути тільки деякі допоміжні військові частини мають на меті задовольнити всі заінтересовані сторони.

Уряд ЗСА плянує дати фінансову допомогу Єгиптові

Вашингтон. — Враховуючи сприятливий розвиток взаємин між ЗСА та Єгиптом, Уряд ЗСА вирішив звернутися до Конґресу з пропозицією авторизувати фінансову допомогу Єгиптові у висоті 250 мільйонів долярів. Ця допомога, як інформує речник Державного Департаменту, буде зужита у значній мірі на очищення і оновлення Суецького каналу. Як відомо, американські військові експерти вже почали підготовку над очищенням Суецького каналу, а в першій мірі над усуненням закладених там мін. Запляновна допомога для Єгипту була б виплачена у фіскальному році, що починається 1 липня і входила б в загальну суму збільшеної американської закордонної допомоги у висоті 900 мільйонів долярів в додатку до устійненої в буджеті суми 3 більйонів долярів.

З. Франко „атакує" українські церкви

Київ. — У призначених для закордону „Вістях з України" ч. 16 появилася стаття Зіновії Франко, яка під фірмою рецензії пасквільної брошури Клима Дмитрука „Свастика на сутанах" „розправляється" з Українською Католицькою і Українською Автокефальною Православною Церквами. Стаття З. Франко спрямована проти кардинала Йосифа Сліпого, який, мовляв, „багато їздить, багато говорить і паплюжить нашу радянську вітчизну, але обходить мовчанням своє зрадницьке минуле". Далі З. Франко пише, що „поряд з уніятською, колябораціонізмом заплямувала себе в період великої вітчизняної війни і автокефальна церква. Сьогодні, перебуваючи „в екзилі", вона намагається вибілити себе, пояснюючи свої контакти із спеціяльними службами німецької армії та націоналістичними бандами тільки спробами і способами рятування людей". Пишучи про кардинала Йосифа Сліпого, Зіновія Франко твердить, що він „відступно порушує дане ним і гарантоване Ватиканом слово радянському урядові ніколи не виступати проти Союзу РСР і в нічому не шкодити йому". Це „шкодження" стосується, як пише З. Франко, „антирадянської пропаганди", і „метушні навколо створення з власної ініціятиви патріярхату".

Ганна Колесник закінчує концертове турне

Ще недавня солістка Київської опери і балету ім. Т. Шевченка, меццо-сопрано Ганна Колесник після тріюмфальних виступів в багатьох місцевостях Канади і ЗСА, закінчує 5-го травня ц. р. своє успішне концертове турне. Ще тільки чотири місцевості матимуть змогу вітати в себе і любувачів красою української пісні в інтерпретації Ганни Колесник, а саме: Бінгамтон — 26-го квітня, Трой, Н. Й. — 27-го квітня, Бостон 28-го квітня і Гартфорд 5-го травня.

В УВАН відбудеться концерт двох поколінь

Ню Йорк. — З Української Вільної Академії Наук інформують, що Фонд допомоги українським ученим та їх родинам ім. Д. Дорошенка в Ню Йорку влаштовує в суботу, 26-го квітня ц. р. год. 4-ій по полудні в будинку Академії (206 Вест 100-та вулиця) — концерт 2-ох поколінь. Участь в концерті беруть: Ганна Шерей (меццо-сопрано), Марта Кокольська-Мусійчук (сопрано). Музичний супровід — проф. Олександер Омельський. Студенти: Оксана Федунків і Ярчик Саленко — фортепіяно. Школа гри на бандурі при хорі „Думка" під мистецьким керівництвом о. Сергія Кіндзерявого-Пастухова. Солісти: Лариса Кіндзерява, Ірина Чорна, Ярослава Стахів, Ліда Чорна і Марко Іваснків.

Виставка Шонк-Русича в Голивуді

Голивуд. — Перший раз в Голивуді, Каліфорнія, та околиці українці матимуть змогу оглянути виставку емалій К. Шонк-Русича з Ню Йорку, яка відбудеться там вже 26, 27 і 28-го квітня ц. р. 4315 Мелроз евеню. Відкриття виставки 26-го квітня о год. 7-ій вечора і її спонзорує Український Культурний Осередок. Будуть виставлені такі твори: Княжа емаль, Конструкція в емалі, Живописна емаль, Ікона в емалі і Репродукція із старинної української емалі. Для молоді кожного дня о год. 2-ій по полудні буде продемонстрований процес емалі. Виставку відкриє мґр. Веселий. Технічно виставкою займаються п-во Чайковські.

В суботу виставка буде відкрита від год. 10-ї рано до 9-ї вечором і в неділю від год. 12-ї до 9-ї вечором.

ЗАХІДНІ ДЕРЖАВИ ПОГОДИЛИСЯ ВИЗНАТИ НЕПОРУШНІСТЬ СУЧАСНИХ КОРДОНІВ В ЕВРОПІ

Москва. — На сторінках газети „Правда" з 23 квітня появилася інформація про те, що учасники женевської конференції для справ Европейської безпеки і співробітництва погодилися акцептувати пропозицію про фінальність і непорушність сучасних політичних кордонів в Европі. Згідно із заявою у „Правді", це рішення запевнює позитивне закінчення другої фази европейських переговорів. Одиноким неґативом є це, що західні держави продовжують змагатися за прийняття постанови про „вільний обмін людьми та ідеями". Цьому питанню присвятив увагу сам Л. Брежнєв, виступаючи з промовою на 17-му з'їзді комсомолу в Москві. Л. Брежнєв заявив, що на Заході не можуть вивбутися надій на те, що можна буде забезпечити передумови для підривної протисовєтської діяльности, зокрема на відтинку мистецтва і літератури, і що можна буде знайти послух серед окремих осіб у СССР. Згідно з заявою Л. Брежнєва, „окремі ренеґати і люди, які зійшли з правильного шляху в нашій країні, намагаються наслідувати наших ідеологічних і клясових ворогів. Але всі їхні зусилля даремні. Наша земля цілком не надається для того, щоб на ній виростав того роду бур'ян". Газета „Правда" зі свого боку повновно наголосила, що для СССР є сприємливим тільки такий обмін людьми та ідеями, який не є одночасним втручуванням у внутрішні справи країни і коли такий обмін ведеться з повним „пошануванням законів і звичаїв країни".

Друга фаза нарад Европейської конференції почалася в Женеві після святочної перерви. Постанову про непорушність існуючих в Европі політичних кордонів, які встановлено після Другої світової війни, схвалено після того, як західньонімецька делеґація відтягнула свою пропозицію, на основі якої зміни кордонів могли б наступити у висліді переговорів між заінтересованими сторонами, маючи на увазі можливе в майбутньому мирне об'єднання двох німецьких держав. На того роду німецьку вимогу совєтська сторона не погодилася і для західніх держав не оставалося нічого іншого, а тільки або прийняти совєтську вимогу, або перервати конференцію. Західні держави вибрали цю першу можливість і погодилися вважати сучасні політичні кордони в Европі за остаточно стабілізовані.

В СССР „перевиконано" плян виробництва на перший квартал 1974 року

Москва. — Совєтська преса опублікувала повідомлення Центрального статистичного управління СССР „про висліди виконання державного пляну промислового СССР в першому кварталі 1974 року". У повідомленні говориться, мовляв „плян першого кварталу щодо загального об'єму реалізації і виробництва більшости важливіших родів продукції перевиконаний; понад плян реалізовано продукції на два мільярди карбованців. Приріст промислового виробництва у порівнянні з першим кварталом попереднього року виніс 8.3 процента, а по середньогодовому виробництву — 9.2 процента. Видайність праці збільшилася на 6.7 процентів. Плян першого кварталу щодо видайности праці перевиконаний; з рахунку збільшеної видайности праці одержано 83 проценти приросту промислової продукції. Прибуток збільшились на 12 процентів".

Коли йдеться про загальносоюзні і союзно-республіканські промислові міністерства і про всі совєтські республіки, то, згідно з повідомленням Центрального статистичного управління, „квартальний плян перевиконано". Коли йдеться про Українську ССР, то вона виконала намічений плян на 102 проценти, а порівняно з 1973 роком — щодо об'єму виробництва на 108 процентів, щодо видайности праці — на 107 процентів.

Перед концертом Володимира Тисовського в Ню Йорку

Володимир Тисовський

Ню Йорк, Н. Й. (Л. К.) — Український Літературно-Мистецький Клюб спонзорує вже другий індивідуальний концерт — рецитатів соліста-баса, Володимира Тисовського, який відбудеться тут у приміщенні Українського Народного Дому в неділю 5-го травня. о год. 6-ій вечора. Володимир Тисовський, уроджений Старого Самбора, ще змалку співав у дитячих хорах, співу вчився у Музичному Інституті ім. М. Лисенка, в клясі Бандрівської, а відтак у проф. Мартиненка. Під час Другої світової війни він зупинився у Західній Европі і там продовжував студії у відомого оперового співака Клима Андрієнка, а після його смерти у проф. П. Метарніха, та в оперово-драматичній студії М. Гернот Гайндель в Мюнхені. В Америці співак працює з д-ром Ігорем Соневицьким, який часто акомпанює йому на концертах. Виступав на багатьох українських вечорах і академіях, співав у Римі під час посвячення собору св. Софії, а в Мюнхені — на закінченні Собору УАПЦ. В. Тисовський також втішається великим успіхом, як бас-октавіст. Досі він співав у Капелі Бандуристів під орудою Гр. Китастого та В. Божика, в капелі „Україна" під керівництвом Нестора Городовенка, в Українському Національному Хорі під диригентурою Осташевського, в „Трембіті" під керівництвом Кирила Цепенди і в „Сурмі" під орудою Плешкевича. На концерті в Ню Йорку співакові акомпанюватиме д-р Ігор Соневицький. У репертуарі соліста є твори українських і міжнародних композиторів: — Я. Степового, М. Лисенка, К. Данькевича, В. Барвінського, І. Соневицького, М. Фоменка, Гр. Китастого, П. Китастого, А. Гнатишина, В. Беринче, В. А. Моцарта, Ф. Шуберта, Дж. Верді, твори останніх соліст виконуватиме мовами оригінала.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В СССР без змін...

До такого висновку дійшов відомий знавець підсовєтської дійсности і признаний авторитет на відтинку модерної російської історії, професор Гарвадського університету Ричард Пайпс, складаючи зізнання перед Спільною Конгресовою комісією для справ атомової енергії. У своєму свідченні, як інформує кореспондент газети „Дейли Ньюз" з 21 квітня, проф Пайпс перестерігав членів згаданої комісії, щоб політику відпруження не розглядати крізь російські окуляри і не приписувати цій політиці все це, коли мова про СССР, що нікому в СССР навіть і в гадці не є.

Найважливішим в оцінці Р. Пайпса відносин в СССР на теперішньому етапі є те, що „сучасний провід СССР, як політичний, так і військовий, складається з людей Сталіна. Ці люди мають за собою найбездоганіший політичний досвід, з яким будь-хто був колись знайомий і вони є продуктом системи природнього добору, з якою ніхто з політиків у будь-якій частині світу взагалі не є знайомий. Вони знають, що політика це мистецтво вижити, а це можна досягнути тільки тоді, коли хтось є готовий безоглядно ліквідувати свободи, майно і життя інших". Коли в ЗСА підходять з іншим розумінням ситуації і людей в СССР, то це є нічим іншим, а намаганням оцінювати поведінку диких звірів на основі поведінки вже освоєних хатніх тварин.

В опінії Р. Пайпса, Совєтський провід на чолі з Хрущовим програв свою ставку на мирне економічне та ідеологічне суперництво. На сучасному етапі „остався тільки мілітаризм, одинока зона діяльности, де совєтський режим може виявити подивугідний і безспірний успіх... Насильство і погроза насильства є останньою зброєю, як окремих одиниць, так і націй, які вичерпали всі засоби аргументування і які знають, що вони не виграють на іншому шляху". Враховуючи таку дійсність в СССР, Ричард Пайпс висловив думку, що в СССР не припиниться зброєння і серед совєтських лідерів немає ні одного, який серйозно вважав би, що відносини з ЗСА мали б мати якийсь вплив на мілітарну політику СССР. „Ідея паритетности для них остається цілком чужою... Совєтський Союз змагається не за паритет, а за перевагу". Совєтський провід і його ментальність можна зрозуміти не на основі студій Маркса й Енгельса, а на основі студій російської історії і „російських приповідок", які віддзеркалюють принцип „виживання найсильніших", протиставляючи „панівну касту" „підвладним верствам".

Не оспорюючи важливости політики відпруження в принципі, проф. Р. Пайпс відзначив, що у взаєминах з СССР треба зберігати велику міру реалізму, враховуючи вимоги власної національної безпеки і незмінні цілі Москви.

Проф. Ричард Пайпс, як відомо входить в склад Гарвардського Комітету Українських Студій.

Бояться правди

Після успішно відбутої УП-ої Конференції Світової Антикомуністичної Ліги, яка відбувала свої наради, як відомо, у Вашингтоні в днях від 8 - 13 квітня ц. р. і винесла ряд постанов і резолюцій, які засуджують народовбивчу політику комуністичної Москви,—прийшла скора реакція. Орган ЦК КПСС „Правда" з 13-го квітня 1974 р. надрукувала повідомлення пресового бюра ТАСС з Вашингтону п. з. „Голоса с того света" в якому, щоб дискредитувати учасників Конференції, пишеться, що, мовляв у працях з'їзду, очолюваного колишнім гітлерівцем (?!) взяли участь „представники сайгонського режиму, емісарі чілійської хунти, представники Чанг-кай-Шека й інші „борці за свободу".

Найбільше озлобило кремлівських верховодів те, що в кінцевому комунікаті Конференції, як пише „Правда", „надиханим ядом антикомунізму і холодної війни", Конференція звертається до західніх народів із закликом покінчити з комуністичною інфільтрацією західніх суспільств і тверезо, глянувши правді у вічі, тотальною відсіччю зустріти готовану комуністичною Москвою агресію проти західніх народів. Найбільше дошкульно вразив московських агресорів заклик З'їзду до вільних народів об'єднатися в боротьбі проти комунізму чи, як каже „Правда" проти „соціялістичних країн" і шляхом революцій із середини знищити російську тюрму народів, а на її руїнах побудувати вільні і незалежні національні держави.

Це й було причиною скорої реакції московської „Правди" на Конференцію ВАКЛ. Ухвали УП-ої Конференції, як, то кажуть, „зачепили за живе" Москву і її інтереси. Кремлівські верховоди свідомі того що комунізм як філософія не виправдала себе і, якщо обґрунтовано опрацьовані матеріяли УП-ої Конференції ВАКЛ розповсюднити і донести їх до свідомости кожної вільної людини на Заході, це становило б велику загрозу для московської імперії, яка в теперішній ситуації „відпруження" намагається відігравати ролю „носія миру і прогресу".

Появилася біографія С. М. Степана-Кравчинського

Москва. — Згідно з інформацією в „Літературній Україні" з 9 квітня московське видавництво „Художественная литература" опублікувала з датою 1973 року книгу Євгена Таратуги: „С. М. Степняк-Кравчинський —революціонер і письменник". Є це перша джерельна студія про цього відомого революційного діяча в царській Росії, який оставив також чималу літературну спадщину. М. С. Степняк-Кравчинський народився, як це остаточно встановила Є. Таратута, 1 липня 1851 року на Україні в селі Новий Стародуб, нині Петровського району Кіровоградської області. Свою діяльність розвивав він в Петербурзі, Москві і в Одесі на Україні. Над біографією Степняка-Кравчинського Є. Таратута працювала п'ятнадцять років, вивчивши понад 2000 архівних справ і близько 500 листів революціонера, половина з яких ніде не була опублікована.

Ів. Вовчук

В ПОШУКАХ НОВИХ „КРИТЕРІЇВ"

2

В Алма Аті на урочистостях у двадцяту річницю розорання цілинних просторів у азійських просторах Л. Брежнєв, вихваляючи цілинників заявив 15 березня: „Коли говорити відверто, то в багатьох господарствах, я сказав би навіть у районах (господарських — І В) ми все ще одержуємо низькі урожаї" („Правда", 16 березня. Признання цінне, тим більше, що за ним подано було грандіозні пляни в сільськогосподарстві. За відомостями, що пробиваються зі замкнутого грудневого пленуму ЦК КПСС, на ньому обраховували дійсний стан після минулорічного урожаю, під час збирання якого були величезні втрати. Західні фахівці, що повірили в рекордовий урожай минулого року, який після статистичних обробок за даними ЦСУ мав би винести 225 мільйонів тон, приходять до висновку, що зібрано не більше як 160 - 165 мільйонів тон". — Далеко не рекордовий!

**

Та й важко рекордовість, за якою гониться ханат ЦК КПСС, осягнути, коли в сільському господарстві України витворився такий стан, що сотні тисяч відходять з сільського господарства. Тільки з Полтавської области за останні роки вибралось до міста 144 тисячі, а кілька років тому така кількість населення була в Полтаві. „І залишає село, перш за все, молода, активніша частина сільського н а с е л е н н я" („Дружба Народів" ч. 1 — 1974). Тому, твердить автор нарису „У р о к и важких жнив", „сотні тисяч міського населення змушені були брати в руки вила і перевертати на ланах пшеничні валки". Так в житті виглядає зникнення різниці між містом і селом.

Україна минулого літа в тому нарисі виглядала так: „По сірому полю вздовж пшеничного валка, прибитого до землі недавнім дощем, ідуть жінки в гумових чоботях і тілогрійках. Вилами і г р а б л я м и вони віддирають хлібну масу, піднosять її, і тільки тоді комбайн, що сунеться за ними може захопити своїм, похожим на велику круглу щітку підбиральником. Пройшовши пекло барабану, солома поволі і важко падає ззаду комбайну. Тут її, оцю, один раз уже обмолочену, солому підхоплюють вилами і граблями жінки і кидають під другий комбайн, що рухається за ними. Тільки після цього її вважають обмолоченою, якщо можна вважати обмолоченою пшеницю, яку в один дощ косили, між другим і третім ворушили (як сіно), а між четвертим і п'ятим молотили" — „Це Україна минулого літа" — говориться в журналі „Дружба Народів".

В Алма Аті 15 березня Л. Брежнєв заповів, що уряд заплянував прискорити розвиток всіх галузей с-г посиленою механізацією його. Особливу увагу буде приділено розвиткові с-г нечорноземної зони РСФСР, площа якої (зони) дорівнює 52 мільйонам гектарів землі, з яких 32 мільйони гектарів орної землі в 29 областях. В постанові ЦК КПСС і Ради міністрів СССР „про заходи дальнішого розвитку с-г нечерноземної зони РСФСР" говориться, що сприятливі природні і економічні умови в цих районах не використовуються як слід". Значні площі с-г угідь потребують осушення, вапнування і розчистки від чагарників і дрібнолісся". В значній частині отой стан на тих землях є наслідком колгоспного господарювання, завдяки якому великі площі покинуто обробляти і вони заростали чагарником і заболочувались.

На розбудову і інтенсифікацію с-г в цій зоні до 1980 року передбачено вкласти 35 мільярдів карбованців капіталу і постачити силу силенну техніки. В плянах чергового імперського задуму заслуговує уваги „велика програма перебудови сіл і деревень на поселення радгоспів і колгоспів..." Щоб заманити людей у ті поселення „встановлено пільги для тих, що переселятимуться з малих населених пунктів.." Переселенцям держава дає кредити на 15 років„на будівництво житлових будинків і допоміжних будівель в розмірі 3-5 тисяч карбованців, з тієї позики 35 відсотків держава перебирає на себе".

Шукаючи нових критеріїв, які мають забезпечити ефективність досі безвиглядного с-г ЦК КПСС не числиться з економічною доцільністю не посильних капіталовкладень д л я швидкого піднесення продукції сільського господарства. Знавці сільського господарства в нових брежньовських плянах перебудови с-г не бачать рятунку з нинішнього стану. Уряд імперського комплексу СССР ще довго буде купувати на світовому ринкові збіжжя і інші продукти сільського господарства.

**

Розбалакавшись у столиці Казахстану, Л. Брежнєв, як гоголівський Х л е с т а к о в, хвалився великими резервами в просторах Сибіру, назвавши їх „натхненою перспективою для молодих людей". „Цілина, говорив генеральний секретар, не закінчується Казахстаном чи Алтайськими степами. Цілина — це тайга Сибіру, тундри півночі, пустелі Середньої Азії". А поки імперські плянувальники спляпують „натхнену перспективу" для молоді, то універсальним критерієм для піднесення імперської економіки стало соціялістичне змагання.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Василь Кіналь

ДО НАУКОВОГО З'ЇЗДУ УЛТ ПА

Уже стало традицією, що Українське Лікарське Товариство Північної Америки щодва роки відбуває свої наукові з'їзди. Минулими роками були вони в Чикаго, Детройті, Ню Йорку, Філядельфії, Клівленді, Торонті та Монтреалі, подекуди по два рази. Оце, вже зближаємося до часу коли має відбутися десятий Науковий З'їзд у столиці Америки у Вашингтоні.

Вибрано догідний для кожного час — бо З'їзд випадає на довгий кінець тижня, коли є три вільні дні, починається у п'ятницю увечері 24 травня ц.р. і триватиме три дні. Вибрано гарний, просторий готель Статлер - Гілтон, який є близько наших церков, Білого Дому, Центральних Урядів та пам'ятника Тарасові Шевченкові. Це на те, щоб дати змогу учасникам З'їзду та їхнім родинам вигідно і без зайвих коштів побачити сам Вашингтон, чудове місто, перш усього, на весні.

Господарем З'їзду є Відділ Лікарського Товариства в Балтиморі очолений д-ром Дмитром Кострубяком, який займається практичним зорганізуванням З'їзду, виданням пропагандивних матеріялів, програм і ін. Вже видано гарно оформлені два бюлетені, які інформують про З'їзд, а оце на матрицях є третій. Наукову частину підготовляє Централя УЛТ в Ню Йорку.

Як і у попередніх З'їздах так і ще більше в цьому З'їзді братимуть участь різні покоління лікарів, виховники різних систем та шкіл та учбових медичних закладів. Радіємо невимовно тим, що є ще багато серед нас тих, які брали активну участь у нашому лікарському та громадському житті ще на наших рідних землях, та були надхненні і співпрацювали з такими лікарями громадянами, як д-р Маріян Панчишин, д-р Горбачевський, д-р Озаркевич, д-р Радзимовська, д-р Татаринів, д-р Максимонько, д-р Гарвінський, д-р Богомолець, д-р Стражеско, д-р Філаров, д-р Васильченко, д-р Бурачинський, д-р Воробець і багато інших. У нас велика кількість лікарів і випускників споріднених з медичним фахом, які закінчили освіту, зараз перед і під час Другої світової війни, головно заграницею, та по війні вже у вільному світі в Америці, чи Канаді. Маємо теж великий нарибок, синів наших лікарів, які подекуди стають поряд з батьками, або їх заступають і щобільше синів, або й внуків перших еміґрантів.

Надзвичайно відрадне явище, що на оголошення про наш З'їзд, яке появилося в Американському Медичному Журналі, відгукуються подекуди люди на дуже відповідних становищах мовляв, вони теж українського походження і хочуть брати участь в З'їзді та складають навіть свої членські внески.

Як відомо багато українських лікарів своєю пильною, відповідальною працею та знанням вибились у широкому світі і займають поважні наукові, адміністраційні та професійні медичні становища. Деякі з них вибились серед міжнародних медичних кіл і є часто прелеґентами на міжнародних конвенціях, або пишуть в різних медичних журналах. Ми всі гордимося ними, але ще краще, коли вони погодилися співпрацювати з нами і хочуть поділитися своїми науковими досягненями та братимуть участь, виголошуючи доклади, або беруть активну участь в панелях, які ми заплянували.

Завдяки тому програма, про яку ми подбали, виглядає дуже поважно, так, що по предкладенні її до Американської Медичної Асоціяції нам признали акредитацію цієї програми, цебто признання кредитів за участь у вислуханні викладів, чи панелів. Ці кредити є потрібні для цих лікарів, які відбувають післяградуаційні студії і яких щораз то більше вимагається, щоб виконувати медичну професію.

Крім цих практичних користей цей З'їзд вносить багато психологічних вартостей. Це не лише перелік наших організаційних сил, це не лише товариська зустріч і приємність з бенкету чи балю, це перш усього віра в наші спроможності, віра в це що можна щось зорганізувати, що є люди, які хочуть брати участь в організованому житті української громади, і що не жалують на це ні часу ні гроша. Треба зазначити, що Українське Лікарське Товариство не платить ніяких гонорарів за виголошення докладів, ані за участь в панелях, не повертає коштів дороги, як це діється в американському світі. Все йде порядком виконання обов'язку в ім'я піднесення української медичної науки, з метою довести загалові, що український лікар працюючи, здобуває великі цінноці у світі науки та загальнолюдських змагань за здоров'я людини.

Із радістю відзначуємо посвяту деяких визначних лікарів, яких запрошено брати участь у міжнародних конвенціях, хоча вони заявили готовість брати участь у нашому З'їзді. Також радісне є те явище, що деякі науковці - лікарі бажають помістити свої вартісні наукові статті вперше в „Українському Лікарському Віснику". Вітаємо теж молодий нарибок лікарського і споріднених фахів у нашій громаді. Це успіх не лише лікарського світу — це успіх нашої цілої української громади, яка живе і розвивається.

Одначе повний успіх такого З'їзду не залежатиме тільки від перфектного пляну, від знаменитої господарської частини, чи від маси переписки, обіжників та підготовчих нарад і сходин. Успіх цієї Наукової Конференції залежатиме, у великій мірі, від учасників, цебто самих лікарів, їхніх родин та г р о м а д я н с т в а. У нас довір'я у свої сили, в досвід побудований на попередніх Наукових З'їздах, у нас люди, які мають практику в громадській роботі, тож сподіємося, що майбутній Науковий З'їзд буде успішний.

Іванна Савицька

ВЕЛИКИЙ ІСХОД

(Замість фейлетону)

А як сповнилося у місяці квітні двадцять сім днів, настав „великий ісход" з Долини міста Ню Йорку. Серце щемить від жалю, сльози ллються, душа плаче...

Іду я „останнє цілування" робити по близьких, сусідах і знайомих.

— Прощайте мої вареники, — кажу я, обмиваючись сльозами в сусідському ресторані панства Лешків. — І ви, золотенькі, з барабольkою і сиром і ви мої, з капустонькою. Ставали ж у пригодонці не раз і не два мені, честь і гонор доброї господині рятували, як трапився гість несподіваний.

Іду я поклонитись до відомої м'ясарні на Першій евеню, до першого рецензента моїх, у „Свободі", фейлетонів. Довідавшись, що я покидаю Ню Йорк, достойний власник підприємства аж руки заломив від тяжкого розпачу.

—Змилуйтесь, пані, — каже він. — А що буде з моїм бизнесом? Кому ж будемо мелене м'ясо продавати, як ви поїдете? Кому хрін від пана Лютого? Ой, йой-йой таке лихо, така величезна втрата! А синьоокий пан Петро і собі почав голосити: — Ну, а курячі лапки (передні, чи задні, як він жартома питає), хто ж купуватиме, хто ж хотітиме на дві лапки великої, пластикової торби? Горенько наше тяженьке, найліпший клієнт відходить.

Іду я до керамічно-скатертинної крамниці пана Романа Іваницького. Вона ж бо, ця крамниця п'ять років за парасолю мені правила. Автобусова зупинка (на горе, чи добро?) біля самої крамниці. Вийдеш без парасолі з хати, а тут злива і плюта, ще й зимовий холод докучає. Гульк до тепленької крамниці погрітися на часочок, голову від дощу сховати. Іду і прощаюся добрими, теплими словами.

А тепер ви, „дохтора", всіх вмінь. Ви, що рвали й вставляли, і різали безсердечно, надслухували й обстукували, важили, міряли і кололи, кардіограмили й аналізували і Бі-дванадцять, мов кашою годували, всі, всі прощавайте. Кланяюсь вам востаннє по раз перший і по раз другий і по раз третій та й кажу: — не гнівайтеся, „щом си з Вами стільки часу збавила".

А тепер со страхом і со трепетом до нашої „Самопомочі" приступаю. Там, за десятьма замками і за двадцятьма „шуфригами" сидять у шкірянім фотелі директор Роман Раковський.

—Іду від вас, — Директоре, переношуся до Джерзі Сити, прийшла попрощатися з вами.

Як не заголосить, як не заплаче директор, аж оте гірке голосіння перебило стелю до редакції „Нашого Життя". — Там ми, — каже він, —такий будинок для вас придбали, подвійні, кулевідпорні шиби вставили, килимами вимостили підлоги, фотелі, мов гойдалки для приманн клієнтів розставили, а ви, от так, непродумано, нерозважно кидаєте рідну „Кредитівку", капітал вицофати рішили, хочете захитати своєю заслуженою установою? Скільки вибрати хочете? Кажіть, кажіть скоро, бо я млію...

— Двадцять долярів хочу, дайте, милості Божої ради, я ж перевожусь, є великі витрати. . .

— А десять не буде досить? — спитав директор і зморщив бронзові вуса.

Я згодилась і ми добили торгу.

Остання і найболючіша розлука з Об'єднанням Мистців — ОМУА.

Михайло Черешньовський попивав саме свою каву і розбив зубами пампушок. Він привітав мене тепло, не предчуваючи лиха.

— Ви жартуєте, пані — сказав заклопотано скульптор, сідайте, погуторимо, покуримося трохи.

— Сідати не маю часу, я вся на клунках, я іду.

Рожевенький, як завжди, Михайло розпростер навстіж руки, і ми по-ксьондзівськи розхристосувались, раз в ліве рам'я, раз в праве, то знову в ліве. Михайло почав промову про ту квіточку, що росте захована в траві, і про сонце і трави, і вітер, а потім перейшов на сіро-мінорну нуту, з доброю дозою резиґнації.

— У вашій особі, п а н і, ОМУА втрачає найліпшого, найщедрішого, найточнішого і найбільш відданого відборця мистецько - пекарняних експонатів. Хто ж їстиме оті в золото-ясних обрамуваннях крихкі тістечка, чи в магонево - темних „пішінгери"? Хто питиме керамічного походження шампанське? Саме тепер, у ювілейному році, коли ми рахуємо на вас, як на сто тузів, ви вибираєтеся з міста, їдете за воду, як кажете, до Австралії, чи може до Еспанії?

— Та ні, я за Гудсон тільки, до славного житлового палацу в Джерзі Ситі.

Черешньовський вхопився за черевце, сміявся, сердега, до сліз, і я бачила, як велика, скульпторська сльоза скотилася весело по його обличчі і хляпнула прямо на підлогу.

— Дорога пані! Мені на Вруклін дальше, як вам до вашого Джерзі Ситі. Три собвейові перестанки і ви до-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Мирон Орищук,
Асистент Манітобського університету

ВІННІПЕЗЬКИЙ ЦЕНТР УКРАЇНОЗНАВСТВА Й СЛАВІСТИКИ

З ПРИВОДУ 25-РІЧЧЯ ВІДДІЛУ СЛОВ'ЯНОЗНАВСТВА МАНІТОБСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ 1949-1974 РР.

3

Статистика виказує, що за перших 10 років існування Департаменту приблизно 116 студентів знаходилися кожного року на курсах Славістики. Правда, це число в наступних роках збільшилося до 180 кожного року пересічно, одначе, як на Манітобу, де слов'янський елемент доволі численний, то приріст в числі студентів замалий.

Де ж шукати цього причини? Чи причина в тому, що не було в молоді заінтересування запізнатися із своєю культурою й мовою? Чи причина в тому, що не всі студенти зачинали славістичні студії належно приготовані до них? — Чи може в тому теж, що молодь не добачала в Славістичних Студіях можливости доброго заробітку на майбутнє, — А може винні тут до певної міри — хата, церква, школа? — А може ми всі повинні вдарити себе в груди й сказати — „mea culpa!"

Ніде правди діти, Департмент Слов'янознавства потребує допомоги в студентах і фондах, і то не одноразової допомоги, а постійної. І нема нам чого журитися, що нашого знання не зможемо використати в пізнішому житті. Багато студентів — градуантів Славістичного Департаменту — починаючи роком 1957, коли то Манітобський університет дав змогу нашому Департаментові приймати студентів на маґістерські курси Слов'янознавства, — сьогодні працює на високих державних становищах. Їхнє знання Слов'янознавства під теперішню пору використовується урядовими чинниками, і показується, що потреба зростає, а не меншає. Врешті, ми повинні подбати про те, щоб наш Департамент виправдав себе, а це, хоча б навіть фонди були, — всеодно без участи студентів — не зовсім можливе!

Що робиться у Департаменті?

Коли основано Департамент в 1949 р., єдиним професором, головою й бібліотекарем Департаменту був д-р Ярослав Богдан Рудницький. У 1951-ому р. йому в допомогу заанґажовано Манітобським університетом із Студійного Фонду проф. Павла Юзика, який (з малими перервами, коли працював над своїм докторатом), був у Департаменті викладачем Славістики та історії через 10 років, поки в 1963 році не покликано його в ряди сенаторів Канади.

Поширення п р о г р а м и Слов'янознавства вимагало додаткових професорських сил, і тут зустрічаємо, в роках від 1957-го до сьогоднішнього часу імена професорів, про яких ми можемо з гордістю висловитися, що такі у нас були: це почесний проф. д-р Іван Огієнко (Митрополит Іларіон), це проф. д-р Леонід Білецький. Їх обох, — на жаль, — між нами вже немає.

Були в Департаменті викладачі, що часово допомагали: це д-р Ю. Мулик-Луцик (1952-54), д-р Богдан Климаш (1957-64), д-р Михайло Яремко (1959-60), д-р Марина Антонович - Рудницька (1963-65), проф. Богдан Рубчак (1963-64), проф. Йосип Петах (1970 - 73), проф. о. д-р Александер Баран, що в 1971 р. перейшов до Департаменту Історії.

Під сьогоднішню пору склад професорів Департаменту такий:9)

Проф. д-р Я. Рудницький — голова й проф. - асистент від 1949 р., голова й проф. - співучасник від 1951 р., голова й проф. повністю від 1959 р., етатовий професор від 21 ХП 1968 р., проф. д-р Г. Д. Вібе — викладач, не повністю зайнятий від 1960 р., — викладач, повністю зайнятий від 1962 р., — професор - асистент від 1967 р., — професор - співучасник від 1973 (1-го липня) та — етатовий професор - співучасник від 20 ХП 1968 р., проф. д-р Я. Розумний — професор - асистент від 1964 р., — професор - співучасник від 1972 р. та — етатовий професор - співучасник від 31 серпня 1969 року, проф. д-р І. І. Тарнавецька — не повністю зайнята — викладач — читач від 1963 р., — повністю зайнята — викладач від 1964 р., — професор - асистент від І ІУ 1968 р. та — етатовий професор від 1 ІХ 1971 р., — на відпустці в 1973-74 — Sabbatical; проф. д-р С. Погорілий — не повністю зайнятий — викладач від 1970 р., — повністю зайнятий — викладач від 1971 р. та — професор асистент від 1973 року.

БІБЛІОТЕКА 10)

Департамент Славістики втішається великою бібліотекою, в якій можна знайти багато рідкісних старинних пам'яток, цебто старинних книг і рукописів в 9-ти мовах (старо - церковно - слов'янській, українській, російській, польській, чеській, німецькій, латинській, англійській, і французькій).

Дуже цінні для нас це фотолітографічні копії книг з XI ст., як Остромирове Євангеліє, „Руска Правда", „Другий Збірник князя Святослава" з 1076 року. Є теж оригінали — рукописи, як фрагмент „Євангелія св. Марка" з XУ ст. — дві сторінки тільки, „Городиський Пом'яник" із XУ — XУІІІ сторіч, що заховався у цілості, і фрагмент „Притчі про Блудного Сина" (6 сторінок лище).

Як уже згадано, першим організатором славістичної бібліотеки в 1949-му був д-р Я. Рудницький , і, тільки завдяки його старанням, Манітобський університет міг закупити дуже цінні, рідкісні пам'ятники й книжки.

„...поширена й організована допомога (Український Студійний Фонд — М. О.) прийшла в слушний час і за її фонди закуплено ще 1951 р. цінну українознавчу бібліотеку, куплено потрібну друкарську машинку!" 11)

Отже, з фондів, що вплинули до університету, д-р Рудницький закупив на 6,000 долярів. 12)

9) Подано на відставі довірочних документів Департаменту — М.О. Associate Professor.

Диви: І. С. Мухін: „Славістична колекція бібліотек Манітобського університету, накладом Бібліотек Манітобського університету й УВАН-у, Вінніпеґ, 1970, ст. 5-70.

11) В. Жила: „З історії українознавства й славістики в Канаді"; ст. 61.

12) І. Мухін, ст. 9.

(Закінчення буде).

У НЮ ЙОРКУ ВИБУХ ГАЗУ МАЙЖЕ ЗНИЩИВ 25-ПОВЕРХОВИЙ БУДИНОК

Ню Йорк. — Коло 7-ої години рано в понеділок, 22-го квітня, вибух природнього газу, правдоподібно спричинений акумуляцією, майже знищив 25-поверховий бюровий будинок у Мангеттені. Близько 100 осіб були поранені, три серйозно, але не було вбитих. Вибух ушкодив не тільки будинок, але також сусідній 19-поверховий мешканевий будинок і наніс шкоди довколишнім крамницям, автомобілям тощо, вибиваючи майже всі вікна. Знищений будинок находиться при Схід 45-а вулиця між 1-ою та 2-ою евенями, недалеко будинків Об'єднаних Націй.

Увага! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! Увага!
28-ий ВІДДІЛ СУА в НЮАРКУ, Н. Дж.
— влаштовує —
осінню, 6-го жовтня 1974 року
ДИТЯЧУ
ВИШИВАНУ ЗАБАВУ

- В програмі виступ знаного Лялькового Театру 83-го Відділу СУА з Ню Йорку, під керівництвом п-ні Олі Гасцької і різні несподіванки.
- Запрошуємо всіх Дітей до участи в забаві, а Матерей, до вишивання строїв.
- Вік дітей: від 5-10 р.

УПРАВА 28-го ВІДДІЛУ СУА

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — ВІДД. 18-ий в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
запрошує Дітей і Молодь на
ЗАБАВУ-КОСТЮМІВКУ
„ЧАРІВНА КАЗКА"
Імпреза відбудеться
в неділю, 28-го квітня 1974 року
о 3-ій год. по пол.
в Українській Централі
при 240 Hope Avenue, Passaic, N.J.
Цікава програма, танці, гри і несподіванки.
Смачний буфет.
З незалежних від нас причин, „Білосніжка" у виконанні Лялькового Театру 83-го Відділу СУА — не відбудеться.

Менор Джуніор Коледж
СЕСТЕР ВАСИЛІЯНОК
— влаштовує —
ВИСТАВКУ МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ
ЮРІЯ ГУРИ
та
СКУЛЬПТУР
ПЕТРА КАПШУЧЕНКА
Відкриття виставки відбудеться
в суботу, 27-го квітня 1974 року
від 4-ої год. по пол. до 8-ої веч.
в залі бібліотеки Коледжу
при Форест Авеню і Факс Чейс Ровд
в ДЖЕНКИНТАВН, Па.
Виставка відкрита від 27-го квітня до 12-го травня 1974 р., в неділі від 11-ої год. ранку до 6-ої год. веч., в будні від год. 5-ої до 8-ої веч., в суботи — закрита.
ПРОСИТЬСЯ ЛАСКАВО ВІДВІДАТИ ВИСТАВКУ.

Нюарк, Н. Дж. і Околиця!
ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС в НЮАРКУ і ОКОЛИЦІ
— скликає —
на суботу, 27-го квітня 1974 року, о год. 6-ій вечора
в залі Українського Народного Дому в Ірвінгтоні, Н. Дж.
ДЕЛЕГАТІВ, ЯКІ Є ВИБРАНІ
НА 28-МУ КОНВЕНЦІЮ УНС
на
НАРАДУ
На наради запрошені:
ЙОСИП ЛИСОГІР — головний предсідник УНСоюзу,
ВОЛОДИМИР СОХАН — заступник головного предсідника і рекордовий секретар УНСоюзу.
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Ю. Баранюк — М. Демчук — Д-р Л. Луценко

Союз Українок Америки — 82-ий Відділ
— влаштовує —
в неділю, 28-го квітня 1974 року о год. 4-ій по пол.
в Літературно-Мистецькому Клюбі при 2-ій Авеню в Ню Йорку
ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР
ДОНІЇ ГУМЕННОЇ і АЛЛИ КОССОВСЬКОЇ

- Слово про письменниць виголосять пані: П. АНДРІЄНКО ДАНЧУК і СЛАВА ЛАСОВСЬКА.
- Деякі твори письменниць будуть читати панни: З. ЦЕГЕЛЬСЬКА і Л. СТАСІВ.
- В музичній точці виступатиме сопрано, панна ЗІРКА ДЕРЛИЦЯ, при акомпаньяменті п. КАЛИНИ ЧІЧКИ-АНДРІЄНКО.
- По програмі — ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА при ЧАЮ і СОЛОДКОМУ.

До численної участи Громадянство і Членство запрошує —
УПРАВА 82-го ВІДДІЛУ СУА

У Ню Джерзі відбудеться бенкет в користь українського Гарварду

Пані Камілія Смородська та Оля Ставнига розсилають запрошення на бенкет - баль в користь Українського Наукового Інституту в Гарвардському університеті.

Гезбрук Гайтс, Н. Дж. — У суботу, 4-го травня, тут у новозбудованому готелі Шератон Гайтс Мотор Інн відбудеться бенкет-баль, прихід з якого призначений на Український Науковий Інститут в Гарвардському університеті. Під час бенкету відбудеться мистецька програма, в якій візьмуть участь відома декляматорка Оля Кириченко-Шуган і молодий скрипаль Орест Ковалів. Скрипалеві акомпаньюватиме на фортепіяні Роман Стецура. Після мистецької програми — баль під звуки оркестри „Амор". Готель Шератон Гайтс Мотор Інн находиться при шляху ч. 17, недалеко від виїзду із шляху ч. 80. Вступ на бенкет-баль виносить по 50 долярів від особи. В справі квитків звертатися до: Mrs Camille Smorodsky, 138 Vreeland Avenue, Rutherford, N. J. 07070, Телефон: (201) — 933-9040.

Чеки та грошеві перекази виставляти на: Ukrainian Studies Chair Fund.

Устійнено програму XXV Зустрічі Українців Канади і Америки

Ню Йорк. — (ЛЕВ) Зустріч Українців Канади і Америки, як уже інформовано, відбудеться 6 і 7 липня ц. р. на Оселі СУМА в Елленвіллі, Н. И. Тому, що час зближається, створений вже давніше Комітет Зустрічі під головуванням поручника Лева Футали інтенсивно працює, щоб відповідно підготовити програму Зустрічі. В четвер, 18-го квітня відбулось поширене засідання цього Комітету, яке застановлялося над багатьма справами, а головно устійнило обидві частини програми, а саме: програмову з політичним панелем і святочно-мистецьку. В програмовій частині в суботу організатори заплянували відбути політичний панель, в якому візьмуть участь: проф. І. Вовчук, проф. д-р К. Савчук, п-ні Голяш, Аскольд Лозинський і мгр. В. Микула.

Після панелю відбудеться мистецький вечір у новозбудованій світлиці з виступами танцювального ансамблю „Верховинці", солістки з Канади Марти Чолій, трія „Троянди" і великої оркестри СУМА з Монтреалю, та танцювальної забави. Оркестра гратиме також в неділю на маніфестаційній частині.

В неділю передбачені Служби Божі, похід, політична і маніфестаційна частини і великий концерт на площі перед трибуною з участю хорів „Жайворонки" з Ню Йорку, „Промитей" з Філядельфії, Оркестри СУМА з Монтреалю і групи сумівців з монтажем. Пороблено заходи, щоб в політичній частині Зустрічі виступив теперішній губернатор стейту Ню Йорк Мелком Вілсон та інші політичні діячі американського і українського світу.

Комітет Зустрічі докладає всіх зусиль, щоб імпреза випала якнайкраще. Дальші інформації і оголошення про Зустріч будуть своєчасно проголошені в українській пресі.

Денверська молодь Шевченкові

Заходом місцевого т-ва „Рідна Школа" та при співучасті дорастаючої молоді нашого прекрасного міста Денверу, тут відбулася 31 березня ц. р. в залі Жіночого Клюбу Святочна Академія з приводу 160 ліття народження Великого Кобзаря України Т. Шевченка.

Замітним фактом було те, що вся цікава й різноманітна програма була в повні виконана силами молоді-учнями т-ва „Рідна Школа" та студентами високих шкіл нашого стейту.

Це вже другий з черги рік, коли наше заслужене перед громадою та діяльне т-во „Рідна Школа" підготовило дуже вдалі і незабутні, особливо для дітей, Шевченківські Свята.

Т-во „Рідна Школа", що за спільною ініціятивою учителів та батьків було зорганізоване у нас весною 1966 року, являється на нашому терені, крім обох існуючих українських церков, т-ва „Пласт", фортецею українського духа та національної свідомості наших наймолодших.

На протязі минулих вісім літ в школі кожного року навчалося пересічно від 35 до 45 українських дітей обох віроісповідань, здобуваючи потрібне знання рідної мови, історії, географії та культури свого народу.

Мінялися управи і керівники школи, мінялися в минулому радісні осяги зі сумними, та все ж таки невтомна, жертвенна і послідовна праця багатьох на протязі остатніх літ дає і давала позитивні висліди, доказом чого є хочби уже згадані дві імпрези.

Саму Академію відкрив діючий голова Управи т-ва „Рідна Школа" інж. Ол. Ковальчук, вітаючи присутніх отців обох наших церков, молодь та чисельно зібраних батьків і старших гостей. Відтак учениця З. Коритко відіграла на фортепьяні американський гимн, а шкільний хор під керівництвом П. Химича відспівав могутній Шевченківський „Заповіт". Дуже річеве і гарно опрацьоване вступне слово про Шевченка, його життя і страждання, як борця за правду і волю свого поневоленого народу, відчитав учень Марко Івашко. Доповнила його дуже добре своїм змістом виготовленим рефератом „Шевченко діє" учениця Ірина Кропивянська. Схарактеризувавши в коротких словах постать Т. Шевченка та добу в якій він жив, вона присвятила увагу впливові творчости Поета на духово-моральне відродження і поширення загальної національної свідомости українського народу так у минулому, як і сучасному.

Дальшою точкою був виступ знаних уже на нашому терені студентів — братів Петра і Юрка Романишинів та їхньої сестри Наталки, що вдало відіграли на скрипках „Заповіт", „Учітеся брати мої" музика М. Федорова та „Зоре"-ар. М. Федорів.

Милими точками були збірні декламації наших наймолодших: „Учітеся брати мої" — Л. ропивницького і Д. Проходи, „Мово рідна" — А. Петрівського, А. Серваса, Є. Серваса, як також „Мені тринадцятий минуло" Ю. Ковальчука.

З великим відчуттям виконали декламації старші учениці і ученики „Рідної Школа" а саме: „Хто Тарас" — Н. Цебрій, „Іван Підкова"-Вол. Цебрій, „Н. Маркевичу" — Н. Романишин, „Зоре моя вечірная" — М. і О. Прохода і „Сонце заходить" — Нат. Федущак.

Найбільше сподобалися та заслуговують на вирізнення за дуже гарне вголошення: „Катерина" — З. Коритко, „Розрита могила" — Н. Кметюк, „Сон" — В. Яременко та „Гамалія" — Матвій Івашко. Визначено і приємною точкою дальшої програми була в'язанка українських народних пісень, що їх з відчуттям виконала на флейті молоденька Мартуся Орищин.

Двома піснями „Садок вишневий" і „Поклін Тобі Тарасе" шкільний хор закінчив першу частину програми.

Після короткої перерви учні: Н. Яременко, Р. Кропивянський, К. Петрівська, А. Марковська, Л. Коритко та М. Федущак дуже гарно відіграли п'єсу Г. Черінь у двох діях „Учітеся брати мої", що їх, з великим вкладом праці, підготовили: учителька „Рідна Школа" Олена Яременко і директор школи д-р Евген Петрівський.

Це свято в честь найбільшого сина України закінчено українським національним гимном, що його відспівали спільно з молоддю присутні цього милого та успішного концерту.

І. С.

Російська мова предметом наукової конференції

Сімферополь. — РАТАУ з 15 квітня повідомляє про те, що у місцевому Державному університеті ім. Фрунзе закінчила свою роботу республіканська наукова лінгвістична конференція з проблеми „Російська мова і її зв'язки з українською та іншими слов'янськими мовами". В пресовому повідомленні про конференцію говориться, що „на пленарному і секційних засіданнях її учасники заслухали й обговорили доповіді про ленінське вчення про розвиток національних мов і його втілення в життя, єдність походження російської, української і білоруської мов, ролю російської мови як мови міжнаціонального спілкування, з якими виступали директор Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР академік І. К. Білодід, директор Інституту російської мови АН СРСР член-кореспондент АН СРСР В. П. Філін, завідуюча відділом російської мови Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні... Доктор філологічних наук Г. П. Іжакевич та інші вчені". В конференції взяло участь 80 учених-лінгвістів, викладачів високих шкіл України, Москви і Кишинева.

ВЕЛИКИЙ ІСХОД

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ма. Все буде добре! Об'єднання наше врятоване. Я виграв!

Обійшовши щонайважливіші позиції, біжу - поспішаю до хати. Зараз за мною всунулось до помешкання двох „муверів", що їх я замовила вже давніше. Кремезні, дебелі великани, розглянувшись по кімнатах, спитали зовсім поважно:

— Ну, добре, то це дитячі забавки, а де ж ваші меблі, пані, де кređенс, шафа, ліжка?

Довідавшись, що „меблів" немає, великан сказав: — Та вас ровером перевезти можна, а може й вистачить гуляйнога. А нас тут трьох силачів вантажним автом приїхало, з ковдрами й шнурами. Чого ж ви нас дурите, пані?

Навантаживши за три хвилини, їдемо, а в серці сум і баннота. Чому ж то нам вітер в очі, (мені й Ірині, думаю). Був би губернатором Рокефеллер, а мейором міста Ліндсей, були б прощали нас гідно, як належить, з промовами й оркестрою та й з квітами може, а так, новий мейор ще сам стоїть на слабих бімах, часу не має на паради, на якісь прощальні церемонії. Їдемо і плачемо потихеньку.

І ось ми з Іриною в'їздимо до славного Джерзі Ситі. Дивимось, приглядаємось, очам своїм не віримо. Навпроти, у тумані, замок - фортеця виростає, вся в зелені, травах і квітах. Виїздить навпроти бандерія на білих, арабських конях. Попереду, мов той гетьман, пан Володимир Білик на сивому, красному коні грає, виграває, булавою махає, нових „ситізенок" вітає... Хліб і сіль на тацях виносять, — щось шумить, гримить, алярмує... все щезає у тьмі, — і я в ту мить — прокидаюся.

— Восьма година, пані! „Мувери" приїхали, відкрийте двері!!

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього Голови
бл. п. інж. полк.
ІВАНА КАЛИНОВИЧА
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в СУБОТУ, 27 КВІТНЯ 1974 р. о год. 10:30 рано
в ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
в НЮАРКУ, Н.Дж.
Проситься Членів і Громадянство взяти участь.
УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ГЕТЬМАНСЬКОЇ ОРГ. А. — ВІДД. 14 в НЮАРКУ, Н. Дж.

В другу річницю смерти (26 квітня)
МОГО КОХАНОГО МУЖА,
АКТОРА І РЕЖИСЕРА,
СОТНИКА АРМІЇ УНР
бл. п.
БОРИСА ГРІНВАЛЬДТА
всіх Друзів і Знайомих Покійного, просить помолитися за спокій Його Душі —
дружина Євгенія

Балетна Школа
РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ
ПІД ПАТРОНАТОМ 86-го ВІДДІЛУ СУА
— презентує —
Пригоди ПЕР ҐІНТА
Балет в трьох діях
Опертий на драмі ІБСЕНА до музики Е. ҐРІҐА
в Summit High School
129 Kent Place Blvd., Summit, N.J.
Неділя, 5-го травня 1974 року, година 2:00 по полудні

- Постановка, хореографія — РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА
- Декорації — ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ

ПОНАД СТО МОЛОДИХ ТАНЦЮРИСТІВ — УЧНІВ БАЛЕТНОЇ ШКОЛИ
Квитки вступу — в крамницях: „Говерля", „Дніпро" в Нюарку, Н. Дж.
Точні інформації: (201) 376-5492

Увага! БАЛТИМОР, Мд.; Увага!
59-ий ВІДДІЛ СУА в БАЛТИМОРІ
ввічливо прохає Вас прибути на
ВИСТАВУ КАРТИН
яку влаштовує ҐАЛЕРІЯ ОКСАНИ ВАНЧИЦЬКОЇ з ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
в неділю, дня 28-го квітня 1974 р., в залі „Самопомочі"
при 239 С. Бродвей. Балтимор, Мд.
БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ ПРАЦІ МИСТЦІВ:
Б. БОЖЕМСЬКОГО, Т. ВЕНГРИНОВИЧА, С. ГНАТІВ, Ю. ГУРИ, Л. ГУЦАЛЮКА, І. ФЕДИНИШИН, В. КРИЧЕВСЬКОГО, К. КРИЧЕВСЬКОЇ-РОСАНДИЧ, ЯР. ПЛАВЮКА.
Виставка відкрита від год. 11-ої ранку до 6-ої вечора.

ПОДЯКА
З волі Всевишнього відійшов у Вічність
9-го січня 1974 року
наш Найдорожчий і Незабутній
МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ
бл. п.
АНДРІЙ НІКІТІЧ
залишивши в наших серцях великий біль і смуток.

В хвилинах цього великого смутку, наші Рідні, Приятелі і Знайомі виявили нам стільки співчуття і щирости, що не в силі було висловити всім їм, особисто, належної подяки.

Тому, в першу чергу, складаємо нашу щиру подяку Всечесним отцям прот. А. СЕЛЕПИНІ, Голові Консисторії УПЦ в США та прот. Ф. ШПАЧЕНКОВІ, тимчасовому настоятелю парафії св. ап. Петра і Павла в Мілвил, за відслуження Парастасу, похоронних відправ та за відпровадження тіла Покійного на місце Вічного Спочинку на Український Православний Цвинтар в С. Бавнд Брук.

Щира подяка ВШ. Панові С. КОЗАРЧУКОВІ, диригентові, та Хористам парафії св. ап. Петра і Павла, які взяли участь в усіх похоронних відправах в похоронному заведенні, в церкві та на цвинтарі.

Щира подяка всім Рідним, Приятелям і Знайомим, які так чисельно взяли участь в Панахиді, в похоронних відправах та прибули до С. Бавнд Брук з різних місцевостей, щоб віддати Покійному свій останній поклін, а нам висловити Своє щире співчуття.

Вкінці, наша щира подяка всім Тим, що по бажанню Покійного, замість квітів на Його могилу, зложили пожертви на будівельний фонд Української Православної Церкви св. ап. Петра і Павла в Мілвил, Н. Дж.

Нехай Всевишній благословить усіх Вас, а нашому Незабутньому Татові та Дідусеві пошле щасливу Вічність.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Дружина — ЄВДОКІЯ
Донька — МАРІЯ з мужем ВАЛЕНТИНОМ
Донька — СОФІЯ з мужем ТЕОДОРОМ
Донька — ОЛЯ з мужем ЮРІЄМ
Син — ВАСИЛЬ з дружиною ВАЛЕНТИНОЮ
Внуки: ГАЛИНА, МАРІЯ, ГАЛИНА, КЛЯРА, ЛІДІЯ, НАТАЛІЯ, ЮРІЙ, АНДРІЙ, ПЕТРО

Загальні збори Осередку СУМА в Трентоні

В неділю, 24 березня 1974 р. відбулися річні Загальні Збори Осередку СУМА ім. Євгена Коновальця в Трентоні.

Точно о третій годині пополудні наша дотеперішня голова Дарія Лапин відкрила Загальні Збори, та попросила нашого нового та найстаршого члена О. Гоменюка провести молитву.

По молитві Д. Лапин запропонувала вибрати Президію Зборів. Вибрані були: З. Федорович — гол., М. Кузів — секр., та С. Саґан — член. З. Федорович, як предсідник зборів, привітав представників різних організацій та попросив до почесного стола: І. Шперналя — ГУ СУМА, А. Галайдіу — УККА, ООЧСУ—З. Федоровича, Народна Поміч — С. Саґана та від Батьківського Комітету — М. Кардаша.

По привітах прочитано програму нарад, яка була одноголосно прийнята.

Протокол відчитав ст. юн. М. А. Дзюбас, який було прийнято без змін.

Про стан Осередку та виховну працю звітувала Д. Лапин, як голова. Вона сконцентрувала свою увагу у звіті найбільше на всі заходи, які були пророблені для виховання сумівської молоді. Вона відмітила також, що сумівська молодь цього року, як і завжди перед тим, була активною, чи то на виховних сходинах, чи на апелях, чи в демонстраціях та всьому щоденному українсько-суспільному житті. Д. Ляшин зложила також щиру подяку всім та побажала всього найкращого для нової управи. Опісля звітували ще інші члени Управи Осередку і Контрольної комісії.

По звітах управи великою несподіванкою Зборів було прийняття дванадцять нових членів до СУМА, сім старших; (О. Гуменюк, М. Чучук, О. Куць, В. Леськів, Пилип'яки) та п'ять дружників: (Е. Дума, І. Яскір, Я. Колодій, Я. Роговий і О. Коцопей).

По звітах і діловій дискусії на внесок Контрольної комісії уділено абсолюторію уступаючій управі. Відтак вибрано нову управу в такому складі: А. Галайдіда — голова, І. Яскір — містоголова, Е. Дума і О. Яскір — скарбники, Д. Лапин — секретарка, М. Колодій і М. Лапин — організаційні, О. Коцопей — культ-освітний референт, І. Шперналь — головний виховник, Я. Колодій — булавний, М. А. Дзюбас — заст. булавного, М. Галайдіда — секр. булави, Ю. Махновський — кас. булави, М. Гуль та Г. Пилип'як — спортові референти, М. Кузів — зовнішні зв'язки. Інші члени управи: О. Куць, Я. Роговий і В. Кльоц.

До Контрольної комісії увійшли: З. Федорович, М. Дзюбас і І. Фурик. Рівнож вибрано нову управу Батьківського Комітету в складі: П. Возняк — голова, М. Кардаш — заст., і М. Чучук — член.

Репрезентант ГУ СУМА Ігор Шперналь забрав слово, пригадуючи, що цього року припадає 25-ліття СУМ-у на терені Америки, і як члени ми повинні взяти активну участь в усіх святкуваннях цієї великої події. До молодших членів, які були присутні на зборах, він звернувся з пригадкою, що на них лежить великий обов'язок працювати для облегшення долі переслідуваних в Україні — бо тільки молодь може їм в цій справі зробити дуже багато.

Загальні Збори закрив нововибраний голова Андрій Галайдіда та просив усіх до спільної і дружньої співпраці, бо разом ми молодь і старші будемо сильніші, а в „Єдности сила народу".

Омелян Коцопей
Дружинник

В ПОШУКАХ НОВИХ „КРИТЕРІЇВ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Після грудневого пленуму ЦК КПСС видав спеціяльне звернення до партії і народу закликаючи дати більше продукції і кращої якости. На початку 1974 року працюючі країни були „ощасливлені" постановою ЦК КПСС, Ради міністрів, ВЦСПС і ЦК ВЛКСМ „Про всесоюзне соціялістичне змагання робітників промисловости, будівництва і транспорту за дотермінове виконання плянів 1974 року". А через день, 13 січня проголошено подібну постанову для працюючих у сільському господарстві. Зверненням і постановами ханат Московського царства започаткував напомповування працюючих „ентузіязмом", „творчою ініціятивою" для виявлення резервів соціялістичної економіки". Найдосконаліше плянування не осягне того, що осягнуть мільйони працюючих, говориться у зверненні, змагаючись, підганяючи один одного.

В усіх закутинах країни лунають заклики до трудящих тоталітарного царства московської деспотії: „п'ятирічку в чотири роки", „Достроково побудуємо, оволодіємо, винайдемо". „Зберім по 30-40-50 центнерів хліба, а кукурузи по сто" — такі і подібні лозунги голосить преса безугаву. А стандартні гучномовці дні і ночі забивають памороки людям, щоб вони сліпо ішли за партійними наглядачами, які тиснуть, змушуючи працюючий люд підписувати зобов'язання про перевиконання плянів. На кожному кроці робітник чує і бачить вимогу: „Сьогодні працювати краще, як учора". Так створюється стан напруги, щоб людина почувала себе винною державі. Атмосфера напруги, що витворюється в галасі, ідіотичній метушні при розгортанні і обліковї соцзмагання, приголомшує творчу здібність людини, а це допомагає диктатурі утримувати порядок. А без вияву творчої енергії людського духа, над культивуванням якого тисячоліттями працювали найкращі люди, не може бути руху вперед, удосконалення і поліпшення. Партійна барабанщина про соцзмагання нівелює творчий вияв енергії людського духу.

Накидаючи зустрічні пляни працюючим, вимагают від них зобов'язань про виконання і перевиконання їх, партійне керівництво створює розгалужену систему обліку соцзмагання на підприємствах, відомствах. Агітаційно інформативні бригади напомповують урядовим „ентузіязмом" працюючих, а комсомольські, партійні, професійні, бригади і дружини (якости, винахідництва, раціоналізації, вишукання нових резервів і багато іншого) наглядають, обліковують, підганяють різними стимулами і звітують про наслідки.

Щоб заохотити змагунів до надмірної праці уряд кріпосницької системи встановив: для колективів підприємств, виробничих об'єднань, будівель, науково - дослідних і інших установ і організацій 750 переходових прапорів ЦК КПСС з грошовою винагородою 180 тисяч карбованців. Колективам, що перевиконають напружені зустрічні пляни розмір грошової винагороди підвищується на 25 відсотків.

У сільському господарстві райони, колгоспи, радгоспи і різні сільсько - господарські підприємства, що вийдуть переможцями у всесоюзному змаганні одержують 930 переходових прапорів з грошовою винагородою від 5 до 15 тисяч карбованців. Для міст і міських районів установлено 100 переходових прапорів.

У московському штабі, де виробляються форми і способи стимулювання знають добре, що всі оті перехідні прапори, грамоти й медалі остогидли працюючим, люди глузують із їх посідачів. Щоб підсилити якось значення відзначень, ЦК КПСС указом президії Верховної Ради СССР встановив 18-го січня ще один орден — „Орден Трудової Слави". Нагороджені ним мають право на житлову площу в першу чергу, на безкоштовний переїзд залізницею і позачергове обслуговування комунально - побутовими підприємствами.

А в лютому за постановою ЦК КПСС, Ради Міністрів СССР, ВЦРПС і ЦК ЛКСМ встановлено ще дві нагороди: „Переможець соціялістичного змагання" і „Ударник дев'ятої п'ятирічки". В урядовому офіціозі „Известія" з 3 березня подано як має адміністрація підприємств, установ і господарств клопотатись про нагороду ними і де їх чіпляти нагородженому. А головне, що в трудових книжках нагороджених вимагається робити помітки про цю нагороду.

Таким чином нагороди за успішне соціялістичне, змагання стає частиною атестацій, які для інженерно технічних робітників запроваджено з липня 1973 р. спеціяльною постановою Ради Міністрів СССР буцімто „для підвищення ефективности праці інженерно - технічних робітників... їхньої ділової кваліфікації й ідейно політичного рівня". Хоч атестації мов би скеровані проти тих, що не дбають за підвищення кваліфікації, але при переведенні їх (періодично через 3 - 5 років, враховується участь в соціялістичному змаганні і політичне наставлення. Отже атестації скеровані проти тих, хто не мириться з ідеологією вчорашнього дня. Соціялістичне змагання є складовою частиною забріханої ідеології, на якій тримається уся система кріпосницького ладу. Нинішні володарі його змушені використовувати здобутки технічного поступу, але, щоб утримати владування, спираючись на мертву ідеологію, вони для самозбереження глушать основні підвалини розвитку — інтелектуальну свободу. В цьому чи не найбільшому протиріччі московсько - большевицької системи, а тих протиріч безліч, криється заперечення і загибель большевизму і його окаяної доби.

4. 9. 74

(Кінець)

Виставка в картинній галерії Осередку Культури у Вінніпеґу

Вінніпеґ. — Від 3-22 лютого в галерії Осередку Української Культури експонувалися шовкодруки Василя Лобчука, викладача художнього факультету Манітобського університету. Його виставка була атракцією зокрема для студентів мистецтва. Критик зі щоденника „Фрі прес" дав позитивну оцінку художнім творам В. Лобчука.

Від 24 лютого до 30 березня успішно проходила виставка Адріяни Лисак з Монтреалю. Це її дев'ята з черги індивідуальна виставка, що була зарепрезентована 36 творами: коляжі, грав'юра на пластичному склі, дереворити, графіка. Виставку офіційно відкрив Петро Куць, маляр і відомий політичний карикатурист. Після офіційного відкриття Адріяна Лисак демонструвала процес графічного мистецтва. Виставку відвідало поверх 400 людей.

У музеї ОУКО в експозиції тимчасова виставка, присвячена великоднім традиціям, приваблює велике число відвідувачів, переважно неукраїнці.

Бенкет для гостей з Англії

Дня 21 березня 1974 р. українська громада в Рочестері мала честь вітати і гостити у себе мистецькі одиниці з далекої Англії. Щоби виказати своє сердечне відношення до заокеанських гостей, Громадський комітет під патронатом Відділу УККА, що його очолює Михайло Єйна, рішив влаштувати бенкет після концерту. Коли очікувані гості прибули до Українського Дому, ними занялися пані: А. Филип, А. Сімкало і А. Крупа, запрошуючи їх до приготованої перекуски.

Концерт відбувся із надзвичайним успіхом і тому бенкет являвся неначе додатковим виявом признання і вдячности зі сторони рочестерської громади.

Офіційною частиною бенкету проводив Микола Єйна, який привітавши всіх зібраних, попросив до слова В. Білана. Білан, в імені місцевої станиці Братства бувших Вояків 1-ої Української Дивізії, зложив привіт і побажання гарних успіхів для хору „Гомін" і танцювальної групи „Орлик" та солістові-бандуристові Вол. Луцеву. З черги промовляв проф. В. Губка, підчеркуючи важливість пісні й танку та надзвичайну жертвенність співаків і танцюристів.

Опісля М. Єйна повідомив, що цей бенкет є також присвячений проф. Є. Пасіці, який був основником і довголітнім диригентом хору „Гомін" в Англії, хору „Сурма" і хору при церкві св. Богоявлення в Рочестері. Слово забрав інж. Я. Матковський, шкільний колега проф. Пасіки, який подав короткий огляд мистецької діяльности професора, починаючи з гімназійних років. Євген Кулик, бувший голова хору „Сурма", розповів про період часу, коли проф. Пасіка диригував хором в Рочестері, підкреслюючи його мистецькі здібності й самопосвяту для розвою української пісні.

Кульмінаційною точкою бенкету була подяка голови хору „Сурма" за жертвенну працю проф. Пасіки і вручення пропамятної таблиці з фотографіями всіх хорів. По мистецьки виконану таблицю вручили професорові наймолодші члени хору „Сурма" Галя Граб і Христя Костюк. Професор Пасіка із виразним зворушенням подякував усім, що виявили йому пошану і вдячність. Накінець промовив теперішній диригент хору „Гомін" Я. Бабуняк, заявляючи, що це проф. Пасіка здвигнув цю мистецьку одиницю, а йому довелось перебрати все готове і продовжувати працю.

П. Л.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 26-го КВІТНЯ 1974 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Двомісячні збори Б-ва св. о. Миколая 5 Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі. На зборах буде представник Головного Уряду УНС. Проситься членство прибути і вирівняти вкладки. — В. Левенець, предс., М. Хоманчук, секр.

НЕДІЛЯ, 28-го КВІТНЯ 1974 р.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Квартальні збори Т-ва Запор. Січ 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. Проситься чл. прибути, бо є важні справи. — Управа.

СУБОТА, 11-го ТРАВНЯ 1974 р.

ГАМТРАМК, Міш. Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича 94 Відд. о год. 6-ій веч. в Укр. Дем. Клюбі при 2376 Ґрилінґ вул. Проситься чл. прибути, бо є важні справи. — М. Ворниськевич, рек. секретар.

ТАРЗАН, Ч. 7106. Браконьєр!

Іто, коли б не було таких місцевостей як цей державний заповідник, то струсі вже вимерли б, бо їхні пера приносять високу ціну в деяких частинах світу!

Шкіру із зебри вживають на дорогоцінні плащі для жінок!

Я думаю, що вона краще виглядає на зебрі, Тарзане!

Раптом...

Ого! Їздець з рушницею та вбитою антелопою... напевно браконьєр!